Синодом такий дозвіл надавався виключно для чудотворних ікон (носити списки, тобто копії ікон, у хресних ходах заборонялось) (7, с. 5). Важливим доказом приналежності ікони до ряду чудотворних є прикріплені до неї (з тильної сторони) ручки, які збереглись. Якраз ця деталь засвідчує, що ікону носили при хресних ходах. Отже, це ще один вагомий доказ на підтвердження оригінальності чудотворної Малочернеччинської ікони «Хліб життя».

Список бібліографічних посилань:

1. Акіменко А. На Сумщину повернула чудотворна ікона, що вважалася втраченою. День, 2012. 26 вересня. С. 2

2. Вертіль В. Чудотворна ікона повернулася на Сумщину. Урядовий кур'єр. 2012. 13 жовтня, С. 24

3. Галина Е. «Яготов купить икону за любые деньги». Ваш шанс. 2012. 330. С. 28 А.

4. Двінятін О. Я кличу живих, я плачу за мертвими. Суми: Видавництво «Ярославна», 2001. 92 с.

5. Юркевич В. Еміграція на на схід і залюдичення Слобожанщини за Б. Хмельницького. Всеукраїнська академія наук. С. 128-129.

6. Ткаченко Н. О. Мої вишневі Токарі. Суми: В-во «МакДен». 2009. 408. С. 32.

7. Ігнатьєв О. Повернення святині. Сумщина. 2012. №98. 3 жовтня. С. 5.

УДК 159. 9:351. 75

Григорій Володимирович ДЖАГУПОВ,
заступник декана з навчально-методичної роботи факультету №3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор
ORCID: http://orcid. org/0000-0003-4443-9114

ПСИХОЛОГІЧНА СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Психологія превентивної поліцейської діяльності полягає у готовності і здатності поліції виконувати дії або комплекс дій, що обмежують певні права і свободи людини, використання яких не завжди пов'язане з протиправною поведінкою конкретних осіб, які застосовуються відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень із дотриманням установлених законом вимог (1, с. 289).

Як відомо, відповідно до Наказу МВС від 30. 05. 2019 року № 427 «Про вдосконалення підготовки курсантів у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських за спеціальністю «Правоохоронна діяльність»«курсанти 2-го курсу факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» з 05. 08. 2019 відряджені до підрозділів поліції для проходження служби та переведені до складу слухачів факультету заочного навчання № 5 за цією ж спеціальністю. Зараз за схемою «2 роки курсант – 1 рік слухач» навчається 185 осіб.

У межах психологічного супроводу вказаних поліцейських проводилися заходи, що направлені на визначення їх нагальних проблем у службовій та навчальній діяльності, актуального емоційного стану та мотивації до подальшої служби в Національній поліції України. З метою вивчення найактуальніших проблем та пропозицій, що супроводжують проходження слухачами зазначеної програми, нами було проведене анонімне анкетування в якому взяли участь 176 осіб – 95 % від загальної чисельності. Дещо більше половини з опитаних (54 %) – є працівниками управлінь патрульної поліції в областях ДПП, інші (46 %) – працівники ГУНП в областях.

За аналізом отриманих показників та враховуючи проведені індивідуальні заходи визначено, що аспекти діяльності колективів у практичних підрозділах, а саме: результативність власної роботи та діяльності колективу, регламент роботи (нормованість робочого дня), застосування заохочень та накладення стягнень, дотримання антикорупційного законодавства в цілому задовольняють респондентів, на що вказують понад 90 % опитаних.

Проте, на наш погляд, є дуже цікавими деякі результати опитування стосовно психологічної складової забезпечення публічної безпеки в рамках їх діяльності. Так, на питання «Як Ви оцінюєте сучасний стан забезпечення публічної безпеки та порядку в районі де Ви несете службу?» сімдесят відсотків респондентів зазначили «високий рівень», та тридцять – як «середній». Хоча істотно, це є суб'єктивний та не прямий показник, але він підтверджує той факт, що на відміну від заходів поліцейського примусу, які є реакцією на протиправні діяння людини, превентивні поліцейські заходи чинять психологічний вплив на населення та використовуються для попередження та профілактики правопорушень, а також для забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку (1, с. 289).

Підкреслимо, що особистість має принципову соціальну цінність і значимість. У той же час, людина стає особистістю тільки в суспільстві, завдяки участі в суспільних відносинах. Проте, й суспільство розвивається завдяки діяльності людей у формі їх спільної діяльності. Дуже важливим чинником діяльності фахівця превентивної діяльності, стає його особистий психологічний стан. Дві треті опитуваних, зазначили цей стан як «дуже значний», тобто, можна констатувати, що їх діяльність в суспільстві та для суспільства залежить від конкретного психічного здоров’я особистості. Варій М. Й. визначав психічне здоров’я людини, як наявність у її психіці активних і пасивних залежних патернів, що постійно генерують позитивний психоенергетичний потенціал, який забезпечує усвідомлене позитивне сприйняття навколишнього світу, гармонію з ним і з собою, особистісний оптимізм та задоволення від життя (2, с. 278).

Підтвердженням оптимізму у молодих фахівців є стовідсотковий результат відповіді на запитання – «Чи вважаєте Ви, що ваші здібності відповідають вимогам професії працівника поліції превентивної діяльності». «переважно» відповіли 55 відсотків, а «повністю» – 45.

Наприкінці слід зазначити, що мотиваційна направленість поліцейських до подальшої службової діяльності позитивна, лише 1 (0,6 %) респондент вказав на бажання звільнитися з Національної поліції України.

Треба підкреслити, що психічне здоров’я особистості, а саме фахівця підрозділів превентивної діяльності та міцна безпека суспільства – необхідні

умови й органічні складові успішного функціонування суспільства й держави в цілому.

Список бібліографічних посилань:

1. Юридична психологія: підручник / за заг. Редакцією О. М. Бандурки. Харків: Майдан, 2018. 684 с.

2. Варій М. Й. Психологія: Навчальний посібник / Для студ. вищ. навч.закладів. К.: «Центр учбової літератури». 2007. 288 с.

УДК: 159. 92

Вікторія В'ячеславівна ДОЦЕНКО,
доцент кафедри педагогіки та психології Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент
ORCID: http://orcid. org/0000-0001-7757-2793

ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТОСТІ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Основу життя сучасного суспільства складає інформаційний простір зі стрімким розвитком, удосконаленням і поширенням в усі сфери життєдіяльності людини електронних інформаційних технологій. Домінування інформатизації актуалізує низку технологічних і соціальних ризиків та проблем для сталого психічного розвитку особистості, а саме: адаптація особи до процесів динамічного зростання обсягів інформації; трансформація міжособистісних відносин і комунікацій; поява нового різновиду протиправної поведінки – злочинів у сфері використання комп'ютерних технологій; розвиток залежності від віртуальної реальності (інтернет-залежність); формування ізольованих від суспільних інтересів віртуальних інтернет-співтовариств; масове «глибоке занурення» в інформаційний контент; вплив на масову свідомість тощо.

Як навчитися орієнтуватися в умовах надмірного потоку інформації? Як протистояти інформаційному шуму? Як забезпечити інформаційну безпеку як окремій особистості так суспільству і державі в цілому? При цьому, під інформаційно безпекою особистості ми розуміємо не лише захист персональних даних, а й захищеність психіки від надмірного споживання інформації та захищеність свідомості людини від деструктивних інформаційних впливів: маніпулювання свідомістю, розповсюдження чуток, нав'язування фальшивої або беззмістовної інформації, дезінформування, спонукання до самогубства, кібербулінгу тощо. Усі ці виклики вимагають адекватного наукового дослідження і пояснення їх впливу на психіку і поведінку людини.

У зв'язку зі стрімким зростанням і удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій вчені виокремлюють перспективні психологічні дослідження у найближчі десять років (1): психологія соціальних мереж, віртуальної реальності та нейроінтерфейсів людини і комп'ютера; психологія штучного інтелекту, людей-кіборгів і людей з імплантованими помилковими спогадами; вплив на масову свідомість і поведінку людей; збільшення дистанційних психологічних послуг, які дозволять практикуючим психологам давати онлайн-консультації; використання штучного інтелекту (наприклад, боти-психотерапевти які відслідковують емоційні стани користувача і дають